

- (3) אם בית המשפט, בית הדין או הרשות השיפוטית או ועדת החקירה היו מורכבים כראוי או יושבים במקום הראוי, ובלבד שפעלו, כל אחד בתפקידו, בהליך שבו ניתנה העדות;
- (4) אם המעיד הוא עד כשר ואם העדות היא קבילה בהליך השיפוטי.
238. הכודה ראייה, שלא בדרך של עדות שקר או של הדחה לעדות שקר, או המשתמש ביודעין בראייה בדויה כאמור, והכל בכוונה להטעות רשות שיפוטית או ועדת חקירה בהליך שיפוטי, דינו – מאסר חמש שנים.
239. מי שביודעין מוסר תצהיר שקר, בין בשבועה או בהן צדק ובין שלא בשבועה ושלא בהן צדק, לפני מי שמוסמך לקבל את התצהיר, דינו – מאסר שלוש שנים.
240. (א) המוסר הודעות או עדויות בענין אחד בפני רשויות שונות, והודעותיו או עדויותיו סותרות זו את זו בשאלה עובדתית שהיא מהותית לגבי הענין, ועושה כן בכוונה להטעות, דינו – מאסר שנתיים.
- (ב) "רשות", לענין סעיף זה – בית משפט הדין בפלילים, בית דין משמעתי, שוטר או רשות אחרת שערכו על פי דין חקירה קודם לאישום בבית המשפט או בבית הדין המשמעתי, ועדת חקירה לפי חוק ועדות חקירה, תשכ"ט-1968²⁸, או מי שנתמנה לפי סעיף 13 לחוק האמור.
- (ג) פרוטוקול של המשפט והודעה או עדות שנרשמו כדין בחקירה כאמור, יהיו ראייה לכאורה לדברי העד שבהם.
241. (א) מי שתחייב להעיד או למסור ראייה אחרת בהליך שיפוטי והוא מסרב לעשות כן, דינו – מאסר שנתיים.
- (ב) הטלת מאסר לפי סעיף 5 לפקודת בזיון בית המשפט²⁹ על אדם שסירב כאמור, אין בה כדי למנוע שפיטתו לפי סעיף קטן (א), אולם מי שבדון למאסר לפי סעיף קטן (א), תנוכה מענשו התקופה שבה היה אסור לפי סעיף 5 האמור.
242. היודע כי ספר, תעודה או דבר פלוני דרושים, או עשויים להיות דרושים, לראיה בהליך שיפוטי, והוא, במזיד, משמידם או עושה אותם בלתי ניתנים לקריאה, לפענוח או לזיהוי, והכל בכוונה למנוע את השימוש בהם לראיה, דינו – מאסר חמש שנים.
243. המוסר לשוטר או למי שמוסמך להגיש תביעה פלילית, ידיעה על עבירה כשהוא יודע שהידיעה כוזבת, דינו – מאסר שלוש שנים, ואם העבירה היא פשע – מאסר חמש שנים; ואין נפקא מינה אם הוגשה תביעה פלילית בעקבות הידיעה ואם לאו.
244. העושה דבר בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לידי עיוות דין, בין בסיכול הזמנתו של עד, בין בהעלמת ראיות ובין בדרך אחרת, דינו – מאסר שלוש שנים; לענין זה, "הליך שיפוטי" – לרבות חקירה פלילית והוצאה לפועל של הוראת בית משפט.
245. (א) המניע אדם, או מנסה להניעו, שבחקינה על פי דין לא ימסור הודעה או ימסור הודעת שקר, או יחזור בו מהודעה שמסר, דינו – מאסר חמש שנים.
- (ב) המניע או מנסה להניע כאמור בסעיף קטן (א) בדרך של מרמה, הטעיה, כוח, איומים, הפחדה, מתן טובת הנאה או כל אמצעי פסול אחר, דינו – מאסר שבע שנים.

²⁸ ס"ח תשכ"ט, עמ' 28.

²⁹ חוקי איי, כרך א', פרק כ"ג, עמ' 332.

246. (א) המגיע אדם, או מנסה להגיעו, שבהליך שיפוטי לא יעיד, או יעיד עדות שקר, או יחזור בו מעדות או מהודעה שמסר, דינו — מאסר שבע שנים.

(ב) המגיע או מנסה להגיע כאמור בסעיף קטן (א), בדרך של מרמה, הטעיה, כוח, איומים, הפחדה, מתן טובת הנאה או כל אמצעי פסול אחר, דינו — מאסר תשע שנים.

247. סעיפים 245(א) ו-246(א) לא יחולו על מעשה הבא להעמיד אדם על זכותו לפי דין להימנע מעדות או ממסירת הודעה, או על מעשה הנעשה כדין במהלכם של משפט או חקירה.

248. באישום על מניעת הודעה או עדות או על חזרה מהודעה או מעדות לפי סעיפים 245(א) או 246(א) תהיה לנאשם הגנה, אם יוכיח שעשה את המעשה למען גילוי האמת או מניעת שקר.

249. המטריד אדם בנוגע להודעה שמסר האדם, או עומד למסור, בחקירה על פי דין, או בנוגע לעדות שמסר האדם, או עומד למסור, בהליך שיפוטי, דינו — מאסר שלוש שנים.

250. המבקש להשפיע שלא כהוגן על תוצאותיו של הליך שיפוטי, בדברי שידול או בקשה הנשלחים אל שופט או אל פקיד בית המשפט, דינו — מאסר שנה אחת.

251. המפרסם שלא בתום לב, בכל דרך של פרסום, דין וחשבון לא מדויק על דיון בבית משפט או בועדת חקירה על פי חוק ועדות חקירה, תשכ"ט—1968, דינו — מאסר ששה חדשים.

252. הפותח, בכל דרך של פרסום, פעולת התרמה למען תשלומם של קנס, הוצאות או פיצוי שפסק בית משפט בפלילים, או נותן פרסום להתרמה כזאת, דינו — מאסר ששה חדשים.

253. (א) המקבל או מנסה לקבל טובת הנאה לעצמו או לזולתו בעד אי גילוי או כיסוי של מעשה עוון או פשע או של כל ידיעה בנוגע למעשה כאמור, דינו — מאסר שלוש שנים.

(ב) המקבל או מנסה לקבל טובת הנאה לעצמו או לזולתו על מנת שלא ימסור עדות בחקירה על פי דין או במשפט, דינו — מאסר חמש שנים.

254. העושה אחת מאלה, דינו — מאסר ששה חדשים:

(1) מציע בפומבי פרס בעד השבת נכס שנגנב או שאבד, ובהצעתו זו משתמש במלים הבאות לומר כי מביא הנכס לא יישאל שאלות, או כי לא ייעצר ולא יוטרו;

(2) מציע בפומבי לכל מי שקנה נכס גנוב או אבוד או הלווה כסף עליו, להחזיר לו את הסכום ששילם או שהלווה או לתת סכום כסף או פרס אם יושב הנכס;

(3) מדפיס או מפרסם הצעה כאמור בפסקאות (1) ו-(2).

255. האומר או כותב דבר על שופט או דיין לענין כהונתו ככוונה לפגוע במעמדו, או מפרסם דברי גידוף נגד שופט או דיין כדי להחשיד או לבזות את דרכי השפיטה, דינו — מאסר שלוש שנים, אולם ביקורת כנה ואדיבה לטיב החלטתו של שופט או דיין בדבר שיש בו ענין לציבור לא תהא עבירה לפי סעיף זה.

256. (א) הנושא נשק, או נושא ללא הסבר סביר כלי או חומר פוגענים אחרים, בבנין של בית משפט או בית דין, או במקום אחר שבו מתקיימים הליכים שיפוטיים, דינו — מאסר שנתיים.

הדחה בעדות
[א/124(ג), (ד)]
[תשל"ג]

סייגים לתחולה
[א/124(ו) (רישה)]
[תשל"ג]

הגנה
[א/124(ו) סיפה]
[תשל"ג]

הטרת עד
[א/124(ה)]
[תשל"ג]

השפעה לא הוגנת
[א/125]

פרסום מסולף של
דיון משפטי
[א/127]

התרמה למען
תשלום קנס
[א/128]

חיפוי
[א/129]
[תשל"ג]

פרסומים על נכס
גנוב
[א/130]
[תשכ"ו]

זילות בית המשפט
[א/131]

נשיאת נשק
בבית המשפט
[א/131]
[תשל"ג]

(ב) סעיף זה לא יחול –

(1) על שוטר, או על מי שקיבל מרשות מוסמכת לפי חוק כלי היריה, תש"ט–1949³⁰, או ממנהל בתי המשפט או מטעמו היתר לשאת את הנשק או הכלי או החומר באותו בנין או מקום;

(2) בבית דין צבאי או בבית משפט צבאי כמשמעותם בחוק השיפוט הצבאי, תש"ט–1955, או במקום אחר שבו מתקיים הליך שיפוטי לפי החוק האמור – על מי שהותר לו הדבר לפי פקודות הצבא כמשמעותן בחוק השיפוט הצבאי, תש"ט–1955.

257. הברוח ממשמורת חוקית שהוא נתון בה בשל עבירה פלילית, דינו –

- (1) אם הוא מואשם או מורשע בפשע – מאסר שבע שנים;
(2) בכל מקרה אחר – מאסר שלוש שנים.

בריחה
[133/א]

258. העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שבע שנים:

- (1) מסייע אסיר או עצור לברוח או לנסות לברוח ממשמורת חוקית;
(2) מכניס, או גורם שיוכנס, דבר לבית סוהר כדי להקל על בריחתו של אסיר או עצור.

סיוע לבריחה
[134/א]

259. המבריח או מנסה להבריח אדם, בכוח, ממשמורת חוקית, דינו –

- (1) אם המוברח הואשם או הורשע בעבירה שענשה מוות או מאסר עולם – מאסר עשרים שנים;
(2) אם הואשם או הורשע בפשע אחר – מאסר שבע שנים;
(3) בכל מקרה אחר – מאסר שלוש שנים.

הברחת אדם
[132/א]

260. (א) היודע שפלוגי עבר עבירה ומקבל אותו או עוזר לו בכוונה שיימלט מעונש, הריהו מסייע לאחר מעשה, זולת אם היה בן זוגו, הורה, בנו או בתו של העבריין; ואולם אשה שבנוכחותו וכמרותו של בעלה קיבלה עובר עבירה שבעלה השתתף בה או עזרה לו, כדי שיימלט מעונש – אינה בגדר מסייעת; לענין סעיף זה, "עבירה" – למעט חטא.

מסייע לאחר מעשה
[27 (1), 26/א]

(ב) מסייע לאחר מעשה אפשר להעמיד לדין ולהרשיע, אף אם מבצע מעשה העבירה לא הורשע תחילה או שאי אפשר לבקוט הליכים נגדו או לאכוף עליו ענישה בשל העבירה.

261. מסייע לאחר מעשה, דינו –

- (1) אם העבירה היתה פשע – מאסר שלוש שנים;
(2) אם העבירה היתה עוון – מאסר מחצית תקופת העונש שנקבע לאותה עבירה.

דין מסייע לאחר מעשה
[26/א(2)]

262. מי שידע כי פלוני זומם לעשות מעשה פשע ולא נקט כל האמצעים הסבירים למנוע את עשייתו או את השלמתו, דינו – מאסר שנתיים.

אי מניעת פשע
[33/א]
[1939]

263. מי שנצטווה כדין מפי עובד ציבורי, שוטר או אדם אחר, לעזור במניעת עבירות או במעצרו של אדם או במניעת הברחתו או בריחתו של אדם, והוא מסרב או נמנע מהגיש עזרה לפי יכלתו, דינו – מאסר שלוש שנים.

סירוב לעזור במניעת עבירות
[135/א]

³⁰ ס"ח תש"ט, עמ' 143.

264. המקבל נכס, מסלקו, מעכבו, מסתירו או עושה בו מעשה אחר ביודעין כי הנכס עוקל או ניטל על פי הוראת בית משפט, בכוונה להפריע או להכשיל את ביצוע העיקול או ההר-ראה, דינו – מאסר שלוש שנים.
265. השוכר, מסלק או עושה ללא מועיל, במזיד, חותם שהוטבע על פי הוראת רשות רשמית, בית משפט או בית דין, דינו – מאסר שנתיים; ואם היה מופקד על שמירת החותם, דינו – מאסר שלוש שנים.
266. המופקד על שמירת חותם שהוטבע על פי הוראה של רשות רשמית או של בית משפט או בית דין, והוא בהתרשלות מניח לחותם שישוכר או יסולק או ייעשה ללא מועיל, דינו – מאסר ששה חדשים.
267. המפריע או מתנגד, במזיד, לאדם הממונה כדין על ביצוע הוראה או צו של בית משפט, בית דין או ועדת חקירה לפי חוק ועדות חקירה, תשכ"ט–1968, או יושב ראש של ועדה כזו, דינו – מאסר שנה אחת.

סימן ב': העלמת עבירות

268. בסימן זה –

"עבירה פלילית" – אחת מאלה:

- (1) עבירה לפי פרק ז' או לפי סימן ה' לפרק ט';
- (2) עבירה נגד החיים, הגוף או המוסר שדינה מאסר שלוש שנים או יותר;
- (3) עבירה לפי אחד הסעיפים שבסימן ד' לפרק ט' ושכפרקים י"א (למעט סעיפים 401 ו-429) ו"י"ב, או לפי סעיף 489, הפוגעת בנכסים או בזכויות של המדינה או של גוף מבוקר כמשמעותו בחוק מבקר המדינה, תשי"ח–1958 [נוסח משולב];

"הליך של שפיטה" – הליך המכוון להביא לידי אחת מאלה:

- (1) הוצאת אדם מגוף אשר הוא חבר בו;
- (2) שלילת זכות אדם מזכויותיו בגוף כאמור;
- (3) פרסום לגנאי ברבים על מעשיו של אדם;
- (4) עיצום אחר שיש עמו גינוי ושאינו בעל משמעות דתית בלבד.

269. לא ימלא אדם תפקיד בהליך של שפיטה משהתעורר, תוך כדי שפיטה, חשש עבירה פלילית, אלא אם ניתנה הודעה ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו.

270. נמסרה הודעה כאמור בסעיף 269, או הואשם אדם בעבירה לפי סימן זה, והחליט היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו לנקוט הליכים בבית משפט, רשאי היועץ המשפטי לממשלה לצוות על הפסקת השפיטה האמורה עד לגמר ההליכים בבית המשפט.

271. העובר על הוראה מהוראות סימן זה, דינו – מאסר שנה אחת.

272. באישום לפי סימן זה תהא הגנה טובה לנאשם אם יוכיח אחת מאלה:

- (1) כי הודעה על אותו מעשה כבר נמסרה ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו או למשטרה;
- (2) כי בשל אותו מעשה כבר התנהלה חקירה משטרתית או הואשם אדם.

סימן ג': תקיפת שוטרים

273. התוקף שוטר כשהוא ממלא תפקידו כחוק או אדם אחר העוזר לשוטר, דינו – מאסר עד שלוש שנים ולא פחות מחודש ימים.

תקיפת שוטר בשעת מילוי תפקידו [1/ג]

274. התוקף שוטר כשהוא ממלא תפקידו כחוק ונתקיימה בו אחת מאלה, דינו – מאסר עד חמש שנים ולא פחות משלושה חדשים:

תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות [2/ג]

- (1) התכוון להכשיל את השוטר בתפקידו או למנוע או להפריע אותו מלמלאו;
- (2) היה מזויין בכלי יריה, אלה, מקל, אבן או כלי אחר;
- (3) התקיפה היתה בצוותא של יותר משלושה אנשים.

275. העושה מעשה בכוונה להפריע לשוטר כשהוא ממלא תפקידו כחוק או להכשילו בכך, או להפריע לאדם אחר או להכשילו מלעזור לשוטר, דינו – מאסר עד שלוש שנים ולא פחות משבועיים ימים.

הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו [3/ג]

276. בסימן זה, "תקיפה" – כמשמעותו בסעיף 378.

פירוש [4/ג]

סימן ד': עבירות בשירות הציבור וכלפיו

277. עובד הציבור העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שלוש שנים:

לחץ של עובד הציבור [א/109] [1944]

- (1) משתמש, או מורה להשתמש, בכוח או באלימות נגד אדם כדי לסחוט ממנו, או מאחר שהאדם יש לו ענין בו, הודיה בעבירה או מידע בדבר עבירה;
- (2) מאיים על אדם, או מורה שיאיימו עליו, בפגיעה בגופו או בנכסיו, שלו או של אחר שהאדם יש לו ענין בו, כדי לסחוט מן האדם הודיה בעבירה או מידע בדבר עבירה.

278. עובד הציבור שיש לו מכוח משרתו סמכות שיפוטית או מינהלית לגבי נכסים מסוג מסויים או לגבי עיסוק בחרושת, במסחר או בעסק מסוג מסויים, והוא משתמש בסמכותו לגביהם בין בעצמו ובין על ידי אחר כשיש לו, במישרין או בעקיפין, זיקה פרטית בהם, דינו – מאסר שלוש שנים.

עובד הציבור שיש לו זיקה פרטית [א/110] [1946, תשכ"ו]

279. עובד הציבור החייב או הרשאי להגיש דו"ח או הודעה בדבר סכום שהוא או אחר דורש, או בענין אחר הטעון אישור לשם קבלת כסף או טובין, והוא מגיש אותם בידיעה שהם כוזבים כפרט מהותי, דינו – מאסר שלוש שנים.

דרישות כוזבות של עובד הציבור [א/111] [1946]

280. עובד הציבור העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שלוש שנים:

שימוש לרעה בכוח המשרה [א/112] [1946, תשכ"ו]

- (1) תוך שימוש לרעה בסמכותו הוא עושה או מורה לעשות מעשה שרירותי הפוגע בזכותו של אחר;
- (2) נכנס למגוריו של אדם נגד רצונו, כשאין הדבר מותר לו על פי דין, או שלא לפי הסדרים שנקבעו לכך בדין.

281. מי שמוסמך או נדרש על פי דין ליתן תעודה העשויה להשפיע על זכויותיו של אדם והוא נותן אותה בידעו שהיא כוזבת כפרט מהותי, דינו – מאסר חמש שנים.

תעודה כוזבת [א/113] [1944, תשכ"ו]

282. העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שלוש שנים:

התימרות כבעל סמכות [א/114]

- (1) מתיימר לפעול כבעל משרה שיפוטית, והוא איננו בעל משרה כזאת;

(2) מתיימר לפעול כמי שמוסמך על פי דין להשביע או לקבל תצהיר או לעשות כל פעולה אחרת בעלת אופי רשמי שרק מי שמוסמך לכך על פי דין רשאי לעשותה, ואין לו הסמכה כאמור;

(3) מתייצג כמי שמוסמך על פי דין לחתום על תעודה המעידה על תכנו של פנקס או רשומה המוחזקים בידי רשות חוקית או המעידה על עובדה או מאורע, והוא חותם על אותה תעודה כמי שמוסמך לכך ובידעו שאיננו מוסמך לכך.

התחזות כעובד
הציבור
[115/א]

283. העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שלוש שנים:

(1) מתחזה כעובד הציבור, כשאותו עובד נדרש מכוח תפקידו לעשות פעולה או להיות נוכח;

(2) מתייצג ככזב כעובד הציבור ומתיימר מכוח תפקידו זה לעשות פעולה או להיות נוכח במקום לשם עשיית פעולה.

מרמה והפרת
אמונים
[140/א]

284. עובד הציבור העושה במילוי תפקידו מעשה מרמה או הפרת אמונים הפוגע בציבור, אף אם לא היה במעשה משום עבירה אילו נעשה כנגד יחיד, דינו – מאסר שלוש שנים.

אי מילוי חובה
רשמית
[141/א]

285. עובד הציבור הנמנע במזיד למלא חובה המוטלת עליו על פי דין, דינו – מאסר שלוש שנים, זולת אם היה מילוי החובה כרוך בסכנה גדולה מזו שאדם בעל כוח ומרץ רגילים יכול לעמוד בה.

הפרת חובה
חוקית
[142/א]

286. המפר הוראת חיקוק במזיד, במעשה האסור לפי אותו חיקוק או בהימנעות ממעשה שעשייתו נדרשת לפי אותו חיקוק, והדבר נוגע לציבור, דינו – מאסר שנתיים; והוא, אם אין נראית מאותו חיקוק כוונה לעונש אחר על הפרתו.

הפרת הוראה
חוקית
[143/א]

287. המפר הוראה שניתנה כשורה מאת בית משפט או מאת פקיד או אדם הפועל בתפקיד רשמי ומוסמך לאותו ענין, דינו – מאסר שנתיים; והוא, אם לא נקבעו במפורש עונש אחר או הליך אחר לאותה הפרה.

העלבת עובד
הציבור
[144/א]

288. המעליב בתנועות, במלים או במעשים, עובד הציבור, או דיין או פקיד של בית דין דתי או חבר ועדת חקירה לפי חוק ועדות חקירה, תשכ"ט–1968, כשהם ממלאים תפקידם או בנוגע למילוי תפקידם, דינו – מאסר ששה חדשים.

הסתה להימנע
מתשלומי חובה
[145/א]

289. המסית אדם, או קבוצת בני אדם, שלא לשלם, או לעכב, תשלום חובה שהודיעה עליו הממשלה ברשומות, בין שההסתה היא מפורשת ובין שהיא משתמעת, בין במלים שבעל פה או שבכתב ובין בסימנים או במוצגים חזותיים, ובין בדרכים אחרות, דינו – מאסר ששה חדשים; והוא הדין כמי שעושה מעשה, בכוונה להביא, או ביודעין שהוא עלול להביא, את אמצעי ההסתה האמורים, במישרין או בעקיפין בכל צורה שהיא, לידיעתם של אדם או של קבוצת בני אדם.

סימן ה': עבירות שוחד

לקיחת שוחד
[1/ב]
[תשכ"ד, תשל"ג]

290. (א) עובד הציבור הלוקח שוחד בעד פעולה הקשורה בתפקידו, דינו – מאסר שבע שנים או מאסר שבע שנים עם קנס עשרת אלפים לירות.

(ב) בסעיף זה, "עובד הציבור" – לרבות עובד של תאגיד המספק שירות לציבור.

מתן שוחד
[3/ב]
[תשכ"ד]

291. נתן השוחד דינו כדין לוקח השוחד, אלא שהעונש שהנותן צפוי לו הוא מחצית העונש האמור בסעיף 290.

292. (א) הנותן שוחד בכוונה להשפיע על קיומן, מהלכן או תוצאותיהן של תחרות ספורט או תחרות אחרת שיש לציבור ענין בקיומן או בתוצאותיהן, דינו – מאסר שלוש שנים.

(ב) לוקח השוחד דינו כדין נותן השוחד.

293. אין נפקא מינה בשוחד –

דרכי שוחד
[ב/4]

(1) אם היה כסף, שווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת;

(2) אם היה בעד עשייה או בעד חדילה, השהיה, החשה, האטה, העדפה או הפליה לרעה;

(3) אם היה בעד פעולה מסויימת או כדי להטות למושא פנים בדרך כלל;

(4) אם היה בעד פעולה של הלוקח עצמו או בעד השפעתו על פעולת אדם אחר;

(5) אם ניתן מידי הנותן או באמצעות אדם אחר; אם ניתן לידי הלוקח או לידי אדם אחר בשביל הלוקח; אם לכתחילה או בדעיכוד; ואם הנהנה מן השוחד היה הלוקח או אדם אחר;

(6) אם תפקידו של הלוקח היה של שררה או של שירות; אם היה קבוע או זמני ואם כללי או לענין מסויים; אם מילוו היה בשכר או בלי שכר, אם בהתנדבות או תוך קיום חובה;

(7) אם גלקח על מגת לסטות מן השורה במילוו תפקידו או בעד פעולה שעובד הציבור היה הייב לעשותה על פי תפקידו.

[תשכ"ד]

294. (א) המבקש או המתנה שוחד, אף שלא נענה, כמוהו כלוקח שוחד.

הוראות נוספות
[ב/5]

(ב) המציע או המבטיח שוחד, אף שנדחה, כמוהו כנותן שוחד.

(ג) מי שמועמד לתפקיד אף שעדיין לא הוטל עליו, ומי שהוטל עליו תפקיד אף שעדיין לא התחיל במילוו, כמוהו כממלא את התפקיד.

(ד) במשפט על שוחד לא ייזקק בית המשפט לטענה –

(1) שהיה פגם או פסול בהטלת התפקיד על הלוקח, במינויו או בבחירתו;

(2) שהלוקח לא עשה או אף לא התכוון או לא היה מוסמך או רשאי לעשות את הפעולה.

295. (א) המקבל כסף, שווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת על מגת לתת שוחד – דינו כאילו היה לוקח שוחד; ואין נפקא מינה אם ניתנה בעד תיווכו תמורה, לו או לאחר, ואם לאו, ואם התכוון לתת שוחד ואם לאו.

תיווך בשוחד
[ב/6] [תשכ"ג,
תשכ"ד, תשל"א]

(ב) המקבל כסף, שווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת על מגת שיניע, בעצמו או על ידי אחר, עובד הציבור כאמור בסעיף 290(ב) למושא פנים או להפליה – דינו כאילו היה לוקח שוחד.

(ג) הנותן כסף, שווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת למקבל כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב) – דינו כדין נותן שוחד.

(ד) לענין סעיף זה, "קבלה" – לרבות קבלה בשביל אחר או על ידי אחר.

296. במשפט על עבירה לפי סימן זה רשאי בית המשפט להרשיע על יסוד עדות אחת, אף אם זו עדות של שותף לעבירה.

ראיות
[ב/7]

297. (א) הורשע אדם על עבירה לפי סימן זה, רשאי בית המשפט, נוסף על העונש שיטיל —

חילוט ושילום
[8/ב]

- (1) לצוות על חילוט מה שניתן כשוחד ומה שבא במקומו;
- (2) לחייב את נותן השוחד לשלם לאוצר המדינה את שווייה של התועלת שהפיק מן השוחד.

(ב) סימן זה אינו מוציא תביעה אזרחית.

פרק י': פגיעות בגוף

סימן א': גרימת מוות

298. הגורם במעשה או במחדל אסורים למותו של אדם, יאשם בהריגה, ודינו — מאסר עשרים שנים.

הריגה

[213, 212/א]

[תשכ"ד]

299. מחדל אסור הוא מחדל העולה כדי התרשלות פושעת במילוי חובה, בין שיש עמו כוונה לגרום מוות או חבלת גוף ובין שאין עמו כוונה כזאת.

מחדל אסור — מהו

[217/א]

300. (א) העושה אחת מאלה יאשם ברצח ודינו — מאסר עולם ועונש זה בלבד:

רצח

[215, 214/א]

(1) גורם במזיד, במעשה או במחדל אסורים, למותו של אביו, אמו, סבו או סבתו;

(2) גורם בכוונה תחילה למותו של אדם;

(3) גורם במזיד למותו של אדם תוך ביצוע עבירה או תוך הכנות לביצועה או כדי להקל על ביצועה;

(4) גורם למותו של אדם כשנעברה עבירה אחרת, כדי להכטיח לעצמו, או למי שהשתתף בביצוע אותה עבירה, בריחה או הימלטות מעונש.

(ב) מי שהורשע ברצח לפי סעיף 2(ו) לחוק לעשיית דין בנאצים ועוזריהם, תש"י—1950, דינו — מיתה.

[תש"ד]

301. (א) לענין סעיף 300, יראו ממית אדם כמי שהמית בכוונה תחילה אם החליט להמיתו, והמיתו בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתכוף למעשה, בניסיונות שבהן יכול לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו, ולאחר שהכין עצמו להמית אותו או שהכין מכשיר שבו המית אותו.

כוונה תחילה

[216/א]

(ב) לענין ההחלטה וההכנה להמית, אין נפקא מינה אם החליט להמית את האדם או את מישהו, מסויים או בלתי מסויים, מכני משפחתו או מכני גזעו.

(ג) כדי להוכיח כוונה תחילה אין צורך להראות שהנאשם היה שרוי בהלך נפש מסויים במשך זמן פלוני או תוך תקופה פלונית שלפני ביצוע העבירה או שהמכשיר שבו בוצעה הוכן בזמן פלוני שלפני המעשה.

302. המביא אדם לידי התאבדות, בשידול או בעצה, או מסייע אדם להתאבד, דינו — מאסר עשרים שנים.

שידול או סיוע

להתאבדות

[225/א]

[תשכ"ד]

303. (א) אשה שגרמה במזיד, במעשה או במחדל, למות ולדה שלא מלאו לו שנים עשר חדשים, ובשעת המעשה או המחדל היתה במצב של ערעור שיקול הדעת, משום שעדיין לא החלימה לגמרי מתוצאות הלידה או משום תוצאות ההנקה לאחר הלידה, הרי על אף היות העבירה לפי הנסיבות בגדר רצח או הריגה, דינה — מאסר חמש שנים.

המתת תינוק

[226/א, (1), (2)]

[תשכ"ד, 1939]

(ב) האמור בסעיף זה אינו בא לגרוע מסמכות בית המשפט להרשיע את מי שהואשמה בעבירה לפיו בעבירה של הריגה או של העלמת לידה, או לפטרה מעונש מחמת אי שפיות דעתה.

גרימת מוות
התחלפות
[218/א]
[תשכ"ו]

304. הגורם שלא בכוונה למותו של אדם מחוסר זהירות או במעשה פזיז או לא איכפתי, שאינם עולים כדי התחלפות פושעת, דינו – מאסר שלוש שנים.

נסיון לרצח
[222/א]
[תשכ"ו]

305. העושה אחת מאלה, דינו – מאסר עשרים שנים:

(1) מנסה שלא כדין לגרום למותו של אדם;

(2) עושה שלא כדין מעשה, או נמנע שלא כדין מעשות מעשה שמחובתו לעשותו, בכוונה לגרום למותו של אדם, והמעשה או המחלל עלולים מטבעם לסכן חיי אדם.

נידון למאסר
שניסה לרצח
[223/א]
[תשכ"ו]

306. הנידון למאסר שניסה לבצע רצח, דינו – מאסר עשרים שנים.

307. הגורם, במישרין או בעקיפין, שאדם פלוני יקבל כתב איום ברצח, והגורם יודע תכנון של הכתב, דינו – מאסר שבע שנים.

איום בכתב לרצח
[224/א]

308. משעה שיצא הולד כולו חי מבטן אמו הריהו נחשב אדם לענין סימן זה, בין שנשם ובין שלא נשם, בין שיש לו מחזור דם ובין שאין לו, בין שנכרת חבל טבורו ובין שלא נכרת.

אדם – מאימתי
[220/א]

309. בכל אחד מן המקרים המנויים להלן יראו אדם כאילו גרם למותו של אדם אחר, אף אם מעשהו או מחללו לא היו הגורם התכוף ולא היו הגורם היחיד למותו של האחר:

גרימת מוות – מהי
[219/א]

(1) הסב נזק גופני המצריך טיפול רפואי או כירורגי והטיפול גרם למותו של הנזוק, ואין נפקא מינה אם הטיפול היה מוטעה ובלבד שנעשה בתום לב וכידיעה ובמיומנות רגילות, שאם לא נעשה כן – לא יראו את מסב הנזק כמי שגרם למותו של הנזוק;

(2) גרם חבלת גוף שלא היתה מביאה למות הנחבל אילו נזקק לטיפול רפואי או כירורגי נכון או אילו נהג זהירות מספקת כאורח חייו;

(3) באלימות או באיום באלימות הכיא אדם לעשיית מעשה שגרם למותו, כשהמעשה נראה לנפגע כדרך טבעית בנסיבות המקרה להימלט מן האלימות או מן האיומים;

(4) במעשהו או במחללו החיש את מותו של אדם הסובל ממחלה או מפגיעה שהיו גורמות למותו גם אילו לא מעשהו או מחללו זה;

(5) מעשהו או מחללו לא היה גורם מוות, אילו לא נצטרף עמו מעשה או מחלל של האדם שנהרג או של אדם אחר.

310. לא יראו אדם כמי שגרם למותו של אחר אם האחר מת כעבור שנה ויום אחד מיום שנגרם המוות ויום זה בכלל; מנין התקופה יתחיל מן היום שבו נעשה האחרון שבמעשים האסורים שגרמו למוות, או היום שבו חדל המחלל האסור שגרם למוות, הכל לפי הענין; נגרם המוות מקצתו במעשה אסור ומקצתו במחלל אסור, ימנו את התקופה מן היום המאוחר.

יום המוות
[221/א]

311. המשתדל להעלים דבר לידתו של וולד, בסלקו בחשאי את גוויית הולד, בין שמת לפני הלידה או בשעת הלידה ובין לאחריה, דינו – מאסר שנה.

העלמת לידה
[227/א]
[תשכ"ו]

312. בסימן זה —

הגדרות
[1/ג]

"מוסד רפואי מוכר" — מוסד או מרפאה ששר הבריאות הכיר בהם כמוסד רפואי לענין סימן זה, והודעה על כך פורסמה ברשומות;

"רופא נשים" — רופא מוסמך שהוא בעל תואר מומחה ביילוד ובגיניקולוגיה שניתן לו על פי פקודת הרופאים [נוסח חדש], תשל"ז-1976³¹ (להלן בסימן זה — הפקודה), או רופא מוסמך המתמחה, לשם קבלת אותו תואר, במוסד רפואי מוכר בפיקוחו של רופא בעל התואר האמור.

איסור הפסקת
הריון
[2/ג]

313. מי שהפסיק ביודעין הריונה של אשה, בין בטיפול רפואי, ובין בדרך אחרת, דינו — מאסר חמש שנים או קנס חמישים אלף לירות.

הפסקת הריון
באישור
[3/ג]

314. לא ישא רופא נשים באחריות פלילית בשל הפסקת הריונה של אשה אם נתקיימו כל אלה:

(1) הפסקת ההריון נעשתה במוסד רפואי מוכר;

(2) ניתן מראש אישור בהתאם לסעיף 316.

יעדה
[4/ג]

315. אישור לענין סעיף 314 יהיה מאת ועדה של שלושה; את חבריה יקבע, במוסד רפואי מוכר שהוא בית חולים רשום כאמור בטעיף 25 לפקודת בריאות העם, 1940³² — מנהל המוסד, ובמוסד רפואי מוכר אחר — שר הבריאות או מי שהוא הסמיך לכך; וזה הרכב הועדה:

(1) רופא מוסמך. שהוא בעל תואר מומחה על פי הפקודה ביילוד ובגיניקולוגיה;

(2) רופא מוסמך נוסף שעיסוקו הוא באחד המקצועות הבאים: יילוד וגיניקולוגיה, רפואה פנימית, פסיכיאטריה, רפואת משפחה, בריאות הציבור;

(3) אדם הרשום כעובד סוציאלי על פי חוק שירותי הסעד, תשי"ח-1958³³.

אישור
[5/ג]

316. (א) הועדה רשאית, לאחר שנתקבלה הסכמתה המודעת של האשה, לתת אישור להפסקת ההריון אם ראתה שיש הצדקה לכך מחמת אחת מאלה:

(1) האשה היא למטה מגיל הנישואין, או מלאו לה ארבעים שנה;

(2) ההריון נובע מיחסים אסורים לפי החוק הפלילי או מיחסי עריות, או שהוא שלא מנישואין;

(3) הוולד עלול להיות בעל מום גופני או נפשי;

(4) המשך ההריון עלול לסכן את חיי האשה או לגרום לאשה נזק גופני או נפשי;

(5) המשך ההריון עלול לגרום נזק חמור לאשה או לילדיה, מחמת תנאיה המשפחתיים או החברתיים הקשים של האשה ושל סביבתה.

(ב) לענין סעיף זה, "הסכמה מודעת" של אשה להפסקת הריונה — הסכמתה בכתב לאחר שהוסברו לה הסיכונים הגופניים והנפשיים הכרוכים בהפסקת ההריון; לענין זה הסכמתה של קטינה אינה טעונה אישור נציגה.

31 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 30, עמ' 594.

32 ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' 191.

33 ס"ח תשי"ח, עמ' 103.